

จากนั้น นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญในฐานะประธานคณะกรรมการการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ได้เป็นผู้ดำเนินรายการโดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้าสัมมนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๒ ฉบับ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ควรตัดสิทธิทางการเมืองของบุคคลที่กระทำความผิดในการทุจริตการเลือกตั้งตลอดชีวิต และควรกำหนดให้คดีการทุจริตไม่มีอายุความ นอกจากนั้นยังเห็นด้วยกับหลักการใหม่ที่กำหนดให้บุคคลที่กระทำความผิดนั้นได้รับโทษเป็นการเฉพาะตัวไม่รวมไปถึงพรรคการเมืองที่สังกัด

๒. การกำหนดค่าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จากเดิม ๕,๐๐๐ บาท เปลี่ยนเป็น ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นจำนวนที่สูงเกินไปขัดกับหลักการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีแนวคิดว่าการประหยัดงบประมาณที่ใช้ในการเลือกตั้ง ซึ่งผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เสนอให้เก็บเพียงคนละ ๑,๐๐๐ บาท หรือเสนอให้รัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้

๓. ตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๑๔๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ที่กำหนดให้พรรคการเมืองที่สิ้นสภาพ เลิก หรือ ถูกยุบก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองใช้บังคับ ให้พรรคที่ถูกยุบก่อนกฎหมายว่าพรรคการเมืองนี้มีผลใช้บังคับสิ้นสภาพตามไปด้วยนั้น จะส่งผลให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับย้อนหลังหรือไม่

๔. ตามที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๕๐ กำหนดให้พรรคการเมืองต้องจัดทำการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสี่ยงของนโยบาย แล้วรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนที่จะประกาศโฆษณาอนโยบายนั้น เห็นควรให้หน่วยงานอื่นนอกเหนือจากคณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่วินิจฉัยกรณีที่พรรคการเมืองมิได้ดำเนินการตามมาตรา

๕. ควรกำหนดรายละเอียดต่างๆ ถึงมาตรการการช่วยเหลือพรรคการเมืองให้มีความชัดเจนตามแนวทางที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอมา เช่น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้จัดเวทีปราศรัยให้พรรคการเมืองในทุกอำเภอ เป็นต้น นอกจากนี้ยังตั้งข้อสังเกตว่าการกำหนดสถานที่ติดป้ายหาเสียงนั้นจะเป็นข้อจำกัดสิทธิสำหรับพรรคการเมืองมากกว่าการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ

๖. เสนอให้สามารถนำเงินจากกองทุนพัฒนาพรรคการเมืองมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ และนอกจากนี้ยังเสนอให้สามารถนำเงินจากกองทุนอื่น ๆ มาใช้ประโยชน์ด้วย

๗. ควรกำหนดให้วันเลือกตั้งมีเพียงวันเดียวทั่วราชอาณาจักร ไม่ควรมีการเลือกตั้งล่วงหน้าทั้งในเขตและนอกเขตเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริต นอกจากนี้ยังเสนอให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเลือกตั้งโดยร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๘. เสนอให้มีการจัดตั้งศาลคดีเลือกตั้งเป็นการเฉพาะ

๙. ควรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการลงคะแนนเสียงแทนการใช้บัตรเลือกตั้งแบบเดิม นอกจากนี้เสนอให้มีการพิมพ์ลายนิ้วมือลงในบัตรเลือกตั้ง หรือใส่หมายเลขบัตรประชาชนลงในบัตรเลือกตั้ง ไม่ให้มีการพิมพ์บัตรเลือกตั้งเกินกว่าจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อป้องกันการโกงคะแนนเสียง

๑๐. ตามที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๘ เรื่องการจัดตั้งพรรคการเมืองที่กำหนดให้บุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์สามารถจัดตั้งพรรคการเมืองได้นั้น ควรเปลี่ยนเป็นให้บุคคลที่มีอายุสิบแปดขึ้นไปแทน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง

๑๑. การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองควรมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและเป็นไปตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ

๑๒. กรณีที่จะต้องวินิจฉัยความผิดที่มีกำหนดโทษถึงขั้นยุบพรรคการเมืองไม่ควรให้ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้วินิจฉัย

๑๓. ตามที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๑๖ (๑๔) กำหนดให้สมาชิกพรรค ต้องจ่ายค่าบำรุงพรรคการเมืองในอัตราปีละไม่น้อยกว่าสองร้อยบาท นั้น ไม่มีการกำหนดบทลงโทษในกรณีที่สมาชิกไม่จ่ายค่าบำรุงพรรคการเมือง

๑๔. สนับสนุนให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ และนอกจากนี้ไม่ควรมีการกำหนดข้อห้ามในเรื่องของการติด/ผลิตป้ายโฆษณาหาเสียง และการกำหนดพื้นที่ติดป้ายหาเสียง ซึ่งอาจจะส่งผลทำให้มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งลดลงได้ เนื่องจากอาจจะมีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

๑๕. การจัดแจ้งจัดตั้งพรรคการเมืองที่กำหนดให้พรรคหาสมาชิกให้ครบ ๕,๐๐๐ คนก่อนจึงจะสามารถทำได้นั้น ควรลดจำนวนลงเหลือเพียง ๑,๐๐๐ คน เพราะการที่จะหาสมาชิกให้ครบจำนวนตามระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดนั้นเป็นไปได้ยาก

๑๖. เสนอให้มีรางวัลนำจับหรือผู้แจ้งเบาะแสที่พบการกระทำความผิดในการซื้อสิทธิขายเสียงทุจริตการเลือกตั้ง

สรุปประเด็นรับฟังความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังฯ
๑. การกำหนดให้ กกต. เป็นผู้ประกาศ กำหนดวันเลือกตั้ง/วันรับสมัคร	<ul style="list-style-type: none"> - ให้มีการทบทวนเกี่ยวกับการเลือกตั้งล่วงหน้า ไม่ว่าจะเป็นทั้งในเขต และนอกเขต - เห็นควรกำหนดให้วันเลือกตั้งมีเพียงวันเดียวที่วาระอาณาจักร หรือให้มีการพิจารณาคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าให้ชัดเจน - ให้กระทรวงมหาดไทยมีส่วนร่วม กับ กกต. ในการดำเนินการ จัดการเลือกตั้ง
๒. การดำเนินการตามกฎหมายนี้ของ กกต. ไม่อยู่ภายใต้การบังคับกฎหมายว่าด้วยการ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี ปกครอง	-
๓. หน้าที่ของพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง	-
๔. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	- ให้มีการทบทวนอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งใหม่
๕. ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดค่าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) จากเดิม ๕,๐๐๐ บาท เปลี่ยนเป็น ๑๐,๐๐๐ บาท เป็น จำนวนที่สูงเกินไปขัดกับหลักการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งที่มี แนวคิดว่าต้องการประหยัดงบประมาณที่ใช้ในการเลือกตั้ง ซึ่ง ผู้เข้าร่วมสัมมนาส่วนใหญ่เสนอให้เก็บเพียงคนละ ๑,๐๐๐ บาท หรือ เสนอให้รัฐเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ - ม. ๓๖ (๒) กรณีต้องยื่นหลักฐานการเสียภาษีประกอบการสมัคร รับเลือกตั้ง บางคนไม่มีหลักฐานการเสียภาษี จะทำอย่างไร
๖. ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการ หาเสียง	<ul style="list-style-type: none"> - จากแนวคิดที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ช่วยสนับสนุนทุนใน การเลือกตั้ง แต่ในร่างกฎหมายยังไม่มี ความชัดเจน - สนับสนุนให้มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อ เป็นการประหยัดงบประมาณ และนอกจากนี้ไม่ควรมีการกำหนดข้อ

	<p>ห้ามในเรื่องของการติด/ผลิตป้ายโฆษณาหาเสียง และการกำหนดพื้นที่ติดป้ายหาเสียง ซึ่งอาจจะส่งผลทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลดลงได้ เนื่องจากอาจจะมีการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดป้ายหาเสียงทั่วประเทศไม่เกิน ๗ หมื่นจุด ควรพิจารณาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เพียงใด - กกต. กำหนดขนาดป้ายหาเสียงเล็กเกินไป - ควรควบคุมค่าใช้จ่ายในการหาเสียง
๗. การลงคะแนนเลือกตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการลงคะแนนเสียงแทนการใช้บัตรเลือกตั้งแบบเดิม นอกจากนี้เสนอให้มีการพิมพ์ลายนิ้วมือลงในบัตรเลือกตั้ง หรือใส่หมายเลขบัตรประชาชนลงในบัตรเลือกตั้ง ไม่ให้มีการพิมพ์บัตรเลือกตั้งเกินกว่าจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อป้องกันการโกงคะแนนเสียง
๘. การนับคะแนน การรวมคะแนน และการประกาศผลการเลือกตั้ง	<ul style="list-style-type: none"> - ให้มีการนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง - คะแนนเสียงของผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งต้องได้เกินร้อยละ ๕๐ หากได้คะแนนไม่เกิกร้อยละ ๕๐ ของผู้มาใช้สิทธิต้องมีการเลือกตั้งใหม่
๙. การดำเนินการกรณีการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม	-
๑๐. การคัดค้านการเลือกตั้ง	-
๑๑. การกำหนดโทษทางอาญา ทางแพ่ง และทางการเมือง แก่ผู้กระทำการทุจริต และทำให้การเลือกตั้งไม่เที่ยงธรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ควรตัดสิทธิทางการเมืองของบุคคลที่กระทำความผิดในการทุจริต การเลือกตั้งตลอดชีวิต และควรกำหนดให้คดีการทุจริตไม่มีอายุความ นอกจากนั้นยังเห็นด้วยกับหลักการใหม่ที่กำหนดให้บุคคลที่กระทำความผิดนั้นได้รับโทษเป็นการเฉพาะตัวไม่รวมไปถึงพรรคการเมืองที่สังกัด
๑๒. อื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> - การที่กำหนดให้ กกต. มาช่วยในการเลือกตั้ง แต่ในร่าง พ.ร.บ. ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ให้ชัดเจน - ม. ๙๐ ของ ร่าง รธน. ที่กำหนดว่าเมื่อส่งผู้สมัคร ส.ส. แบบแบ่งเขตแล้วถ้าจะส่งแบบบัญชีรายชื่อได้ควรมีการกำหนดให้ชัดเจน

**สรุปประเด็นรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.**

ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น	ประเด็นที่ได้รับจากการรับฟังฯ
๑. การจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง	<ul style="list-style-type: none"> - ตามที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๘ เรื่องการจัดตั้งพรรคการเมืองที่กำหนดให้บุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์สามารถจัดตั้งพรรคการเมืองได้นั้น ควรเปลี่ยนเป็นให้บุคคลที่มีอายุสิบแปดขึ้นไปแทน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง - การจัดแจ้งจัดตั้งพรรคการเมืองที่กำหนดให้พรรคหาสมาชิกให้ครบ ๕,๐๐๐ คนก่อนจึงจะสามารถทำได้นั้น ควรลดจำนวนลงเหลือเพียง ๑,๐๐๐ คน เพราะการที่จะหาสมาชิกให้ครบจำนวนตามระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดนั้นเป็นไปได้ยาก - การเสียค่าบำรุงพรรคการเมืองไม่ควรกำหนดอัตราขั้นต่ำไว้ให้ชำระในอัตราปีละ ๒๐๐ บาท - ไม่เห็นด้วยในการให้สมาชิกพรรคต้องจ่ายเงินบำรุงในการเข้าเป็นสมาชิกพรรค - มาตรา ๑๖ (๑๔) กำหนดให้สมาชิกพรรค ต้องจ่ายค่าบำรุงพรรคการเมืองในอัตราปีละไม่น้อยกว่าสองร้อยบาท นั้น ไม่มีการกำหนดบทลงโทษในกรณีที่สมาชิกไม่จ่ายค่าบำรุงพรรคการเมือง - นอกจากนั้นยังเสนอว่าควรสร้างแรงจูงใจ ถ้าสมาชิกพรรคการเมืองมีบัตรสมาชิกพรรค สามารถนำไปใช้เป็นส่วนลดต่างๆ ได้ - การที่กำหนดให้พรรคการเมืองจัดตั้งได้ยากขึ้นนั้นพรรคการเมืองขนาดเล็กไม่เห็นด้วย
๒. การจดทะเบียนพรรคการเมือง	-
๓. การบริหารพรรคการเมือง	กรรมการบริหารพรรคการเมืองควรมาจากสมาชิกพรรคการเมือง
๔. การตรวจสอบและถอดถอนผู้บริหารพรรคการเมือง	-

<p>๕. การมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรคในการบริหารพรรคการเมือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ให้พรรคการเมืองเป็นของพรรคประชาชนโดยแท้จริง โดยอยู่กับความเป็นสมาชิกพรรคของประชาชน
<p>๖. การดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรประชุมของสมาชิกพรรคที่กำหนดไว้ ๒๐๐ คนเยอะเกินไป
<p>๗. การกลั่นกรองและกำหนดตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องมีการตรวจสอบคุณสมบัติต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด - เห็นด้วยกับที่ให้มีการกำหนดตัวผู้รับสมัครเลือกตั้ง
<p>๘. การพัฒนานโยบายพรรคการเมือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรา ๕๐ กำหนดให้พรรคการเมืองต้องจัดทำการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า และความเสี่ยงของนโยบาย แล้วรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนที่จะประกาศโฆษณานโยบายนั้น เห็นควรให้หน่วยงานอื่นนอกเหนือจากคณะกรรมการการเลือกตั้งทำหน้าที่วินิจฉัยกรณีที่พรรคการเมืองมีได้ดำเนินการตามมาตรานี้ - มาตรา ๕๐ ต้องสอบถาม กกต. ก่อนหรือไม่ว่า นโยบายผ่านหรือไม่ผ่าน แล้วใครเป็นผู้ตัดสินว่านโยบายพรรคสามารถทำได้หรือไม่ได้ ดังนั้นควรกำหนดให้กว้างไว้ว่าสามารถทำได้จริง มิฉะนั้นจะเกิดการทุจริต - การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองควรมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและเป็นไปตามแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ
<p>๙. การเงินของพรรคการเมือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การบริจาคเงินต้องมีการจำกัดจำนวนเพื่อไม่ให้เกิดความเลื่อมล้ำของประชาชน - ขอให้ยกเลิกการเปิดบัญชีธนาคารของพรรคการเมือง - เรื่องที่มาของเงินสนับสนุนพรรค พรรคใหญ่ไม่มีปัญหาเพราะมีคนบริจาคมาก แต่พรรคเล็กขาดคนสนับสนุน
<p>๑๐. การส่งเสริมพรรคการเมืองโดยรัฐ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เสนอให้สามารถนำเงินจากกองทุนพัฒนาพรรคการเมืองมาใช้ประโยชน์ในด้านอื่น ๆ และนอกจากนี้ยังเสนอให้สามารถนำเงินจากกองทุนอื่น ๆ มาใช้ประโยชน์ด้วย
<p>๑๑. การสืบสภาพ การเลิกและการยุบพรรคการเมือง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เรื่องการยุบพรรค ไม่เห็นด้วยกับ มาตรา ๑๐๑ กรณีศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้พิจารณาพิพากษา - ไม่เห็นด้วยกับการยุบพรรค แต่ควรลงโทษเป็นรายบุคคล และหากกรรมการบริหารพรรครู้เห็นด้วยก็ให้ลงโทษ แต่ไม่ควรถึงขั้นยุบพรรค

	<p>- ตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๑๔๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ที่กำหนดให้พรรคการเมืองที่สิ้นสุดสภาพ เลิก หรือ ถูกยุบก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองใช้บังคับ ให้พรรคที่ถูกยุบก่อนกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองนี้มีผลใช้บังคับสิ้นสุดสภาพตามไปด้วยนั้น จะส่งผลให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับย้อนหลังหรือไม่</p>
๑๒. การรวบรวมพรรคการเมือง	-
๑๓. การกำหนดโทษผู้สมัครรับเลือกตั้ง นายทุนพรรคการเมือง	- ตัดสิทธิทางการเมืองของบุคคลที่กระทำความผิดในการทุจริตการเลือกตั้งตลอดชีวิต และควรกำหนดให้คดีการทุจริตไม่มีอายุความ
๑๔. อื่นๆ	<ul style="list-style-type: none">- ให้มีการจัดตั้งศาลคดีเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นเฉพาะ- การปราศรัย ให้ กกต. กำหนดวันเวลา สถานที่ พร้อมเชิญชวนประชาชนมาฟังการปราศรัยของพรรคการเมือง และรัฐควรเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย- นำระบบอิโทกันมาใช้โดยเชื่อมฐานข้อมูลของสมาชิกพรรค ระหว่างสำนักงานพรรคและสำนักงาน กกต.- ควรเช็ทซีโร่หรือรีเช็ทพรรคการเมืองใหม่ทั้งหมด- เสนอเปลี่ยนชื่อเป็น “ร่าง พรบ.ว่าด้วยการปฏิรูปพรรคการเมือง”- ที่ผ่านเกิดความล้มเหลวของสมาชิกพรรคเพราะสมาชิกพรรคไม่ได้เป็นเจ้าของพรรคโดยแท้จริง- ควรมีคำ นิยาม ในเรื่องต่างๆ ให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความ เช่น คำว่า “มหรสพ” เป็นต้น